

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.002.12.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA w Warszawie ¹
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Paweł Olejnik, Dyrektor ZER od 14 października 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 3)
<i>Podstawa prawna</i>	Art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli ²
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Warszawie
<i>Kontroler</i>	1. Robert Bartosik, - główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/22/2018 z dnia 12. 01. 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2017 r. przez ZER pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku 2016.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- dokonanie analizy porównawczej wykonania planu dochodów,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- dokonanie analizy stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

¹ Dalej zwany również: ZER lub Zakład.

² Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego jest organem w sprawach zaopatrzenia emerytalnego, właściwym do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin. Zakład Emerytalno-Rentowy zajmuje się obsługą zadań Dyrektora ZER³. Dyrektora Zakładu powołuje i odwołuje minister właściwy ds. wewnętrznych. Dyrektor kieruje Zakładem przy pomocy Zastępcy Dyrektora ds. Finansowo-Administracyjnych i Zastępcy Dyrektora ds. Ustalania Świadczeń. W ZER funkcjonują wydziały, zespoły terenowe i zespoły zadaniowe.

(dowód: akta kontroli str. 4-12)

Dochody i wydatki ZER realizowane były w ramach części budżetu państwa nr 42 *Sprawy wewnętrzne*, w Dziale 753 *Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne* oraz w Dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*.

Plan dochodów budżetowych ZER na 2017 r. wynosił 9 000,0 tys. zł, a wykonanie wyniosło 10 302,0 tys. zł.

Plan wydatków ZER na 2017 r. wynosił (po zmianach) 8 489 518,0 tys. zł, a wykonanie wyniosło 8 421 806,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 13-20)

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ wykonanie planu finansowego na 2017 r. przez Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych, we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli, nie wykryto nieprawidłowości.

V. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Plan dochodów budżetowych ZER na 2017 r. wynosił 9 000,0 tys. zł i stanowił 85,9% wykonania dochodów w 2016 r.⁵. Wykonanie dochodów wyniosło 10 302,0 tys. zł, co stanowiło 98,3% wykonania w 2016 r. i 114,5 % planu na rok 2017. Z wyjaśnień Dyrektora ZER wynika, że zmniejszenie planowanych dochodów w porównaniu do wykonania w 2016 r. związane było z przewidywanym zmniejszeniem kwoty zwrotów świadczeń z lat ubiegłych, z tytułu rozliczeń rocznych emerytów i rencistów⁶. Wysokość

³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie organu emerytalnego właściwego do ustalania prawa do zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin. (Dz. U. z 2016 r. poz. 97, ze zm.).

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁵ Dochody wykonane w 2016 r. wyniosły 10 476,7 tys. zł.

⁶ Z osiągniętego w latach ubiegłych przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z tytułu stosunku pracy, służby i innej pracy zarobkowej lub prowadzonej działalności gospodarczej i związanej z tym korekty wysokości należnych świadczeń.

tych dochodów była trudna do oszacowania i zaplanowania ponieważ zależała od decyzji świadczeniobiorców dotyczących podjęcia działalności podlegającej ubezpieczeniu, które były całkowicie niezależne od ZER. W okresie planowania dochodów na 2017 r. (maj - czerwiec 2016 r.) ZER nie dysponował informacjami na ten temat.

Nadwyżka wykonania dochodów w stosunku do planu na 2017 r. w kwocie 1 302,0 tys. zł wynikała w szczególności ze wzrostu, w stosunku do planu, wpływów z rozliczeń/zwrotów świadczeń z lat ubiegłych o 1 218,2 tys. zł oraz uzyskania nieplanowanych dochodów z tytułu opłat i kosztów sądowych w kwocie 44,4 tys. zł oraz z tytułu kar i odszkodowań⁷ w kwocie 25,5 tys. zł.

Zrealizowane w 2017 r. dochody z tytułu zwrotów świadczeń z lat ubiegłych w kwocie 10 133,2 tys. zł stanowiły 98,36% zrealizowanych dochodów ogółem.

Należności pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów, wykazane w sprawozdaniu Rb-27, wynosiły 4 023,6 tys. zł. Zaległości wynosiły 4 015,9 tys. zł i obejmowały m.in. zaległości z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych – 2 633,0 tys. zł i zaległości z tytułu odsetek – 1 309,5 tys. zł.

Należności pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów na koniec 2017 r., w stosunku do stanu na koniec 2016 r., wzrosły o 4,86% (186,5 tys. zł), a zaległości o 4,65% (178,5 tys. zł). Tytuły głównych należności i zaległości nie uległy zmianie.

W 2017 r. zaległości na kwotę 4 015,9 tys. zł dotyczyły 253 spraw na kwotę 2 137,9 tys. zł, przekazanych do postępowania egzekucyjnego i 209 spraw, na kwotę 1 878,0 tys. zł, będących w poszukiwaniu⁸.

(dowód: akta kontroli str. 25-28, 42)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki ZER w 2017 r. wyniosły 8 421 806,9 tys. zł i stanowiły 99,8% wydatków wykonanych w 2016 r.⁹. Główne pozycje wydatków to: świadczenia pieniężne na rzecz osób fizycznych – 8 325 182,4 tys. zł (w tym świadczenia społeczne z zaopatrzenia emerytalnego – 8 325 102,9 tys. zł); wydatki bieżące – 94 977,3 tys. zł; wydatki majątkowe – 1 647,2 tys. zł.

Wydatki na świadczenia pieniężne na rzecz osób fizycznych zmalowały w stosunku do 2016 r. o 0,3%, wydatki bieżące wzrosły o 7,1%, wydatki majątkowe wzrosły o 42,1%. Zastępca Dyrektora ZER ds. Finansowo-Administracyjnych wyjaśniła, że wzrost wydatków majątkowych w 2017 r. spowodowany był większymi zakupami inwestycyjnymi. Zakupy te zostały uwzględnione w planie na 2017 r. i obejmowały m.in. zakup samochodów osobowych oraz wydatki poniesione na modyfikację programu SI EMERYT.

(dowód: akta kontroli str. 19-20, 38)

Zobowiązania na koniec 2017 r. wyniosły 51 580,8 tys. zł i były wyższe o 34,9 % w porównaniu do 2016 r. (38 233,3 tys. zł). Główną pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu świadczeń społecznych – 50 154,7 tys. zł, które wzrosły w porównaniu do

⁷ Wynikających z zawartych przez ZER umów.

⁸ Tj. w których urzędy skarbowe i komornicy sądowi dokonali umorzenia postępowania egzekucyjnego i wobec których podejmowane były czynności mające na celu ustalenie miejsca pobytu i źródeł dochodu dłużnika.

⁹ 8 441 717,2 tys. zł

2016 r. o 37,7% (37 444,4 tys. zł). Zarówno w 2016 jak i w 2017 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Zastępca Dyrektora ZER ds. Finansowo-Administracyjnych wyjaśniła, że wzrost zobowiązań w 2017 r. wynikał z tego, że w grudniu 2016 r. odprowadzono 69,73% naliczonej za grudzień zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne, a w grudniu 2017 r. – 56,49%. Z tego względu w 2017 r. pozostała większa kwota do odprowadzenia w następnym roku.

(dowód: akta kontroli str. 33, 241-243)

Uprawnienia do świadczeń osób obsługiwanych przez ZER wynikały z ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin¹⁰. Świadczenia społeczne z zaopatrzenia emerytalnego wypłacono w 2017 roku 206 494 osobom¹¹, w tym 36 463 osobom¹² objętym ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin¹³. Łącznie ZER w 2017 r. wypłacił 2 477 927 świadczeń.

Wewnętrzne zasady ustalania należnych świadczeń na rzecz świadczeniobiorców zostały ustalone w Procedurze PP-G1 Wydanie 5 „*Ustalanie prawa do świadczeń*”, zatwierdzonej przez Dyrektora ZER w dniu 30 kwietnia 2015 r. W załącznikach do procedury zostały opisane poszczególne czynności procesu ustalania prawa do świadczeń i wskazane osoby odpowiedzialne za określone etapy prac. Zasady wypłaty świadczeń zostały ustalone w Procedurze PP-G2 Wydanie 5 „*Wypłata świadczeń*” zatwierdzonej przez Dyrektora ZER w dniu 30 kwietnia 2015 r. Termin wypłaty świadczeń został określony w § 27 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin¹⁴ na piąty dzień każdego miesiąca kalendarzowego, za który przysługują te świadczenia. W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. ustawy dezubekizacyjnej Zastępca Dyrektora ZER ds. Ustalania Świadczeń wprowadziła z dniem 10 maja 2017 r. dodatkową procedurę określającą postępowanie służb ZER w zakresie obliczenia wysokości świadczenia policyjnego należnego od dnia 1 października 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 43-62, 104-129, 299)

Badaniem szczegółowym objęto próbę wydatków na rzecz 100 świadczeniobiorców, w tym 50 świadczeniobiorców, którzy podlegali ustawie dezubekizacyjnej,

¹⁰ Dz. U. z 2016 r., poz. 708, ze zm. – zwana dalej: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

¹¹ Wg stanu na 5 grudnia 2017 r.

¹² W październiku 2017 r. w informacji publicznej podano, że liczba wypłaconych świadczeń zweryfikowanych na podstawie informacji IPN dotyczyła 38 331 osób. Stan ten uległ w kolejnych miesiącach zmniejszeniu o osoby, które zdecydowały się na pobieranie innego, korzystniejszego świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego (zamiast renty rodzinnej po zmarłych współmałżonkach policyjnej emerytury lub renty własnej, emerytury lub renty z ZUS lub z Wojskowego Biura Emerytalnego).

¹³ Dz. U. z 2016 r. poz. 2270, dalej także: ustawa dezubekizacyjna.

¹⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 1148, ze zm.

20 świadczeniobiorców nieobjętych ustawą dezubekizacyjną oraz 30 świadczeniobiorców, którym ZER zaprzestał w 2017 r. wypłacać świadczenia (w związku z utratą prawa do ich otrzymania), wybranych w sposób losowy¹⁵. Dodatkowo zbadano 10 świadczeniobiorców podlegających ustawie dezubekizacyjnej wybranych w sposób celowy (świadczenia o najwyższej wartości przed weryfikacją świadczenia). Wydatki brutto związane z tymi wypłatami wyniosły 4 329,9 tys. zł, co stanowiło 0,052% wydatków na świadczenia emerytalno-rentowe w 2017 r. i 0,051% wydatków ogółem.

Badanie próby 80 osób, którym wypłacano świadczenia (w tym objętych dezubekizacją), polegało na sprawdzeniu, czy wypłaty dokonano na rzecz właściwej osoby, w prawidłowej wysokości i w określonym przepisami prawa terminie. W wyniku badania stwierdzono, że we wszystkich przypadkach świadczenie wypłacono osobom wskazanym w decyzji ustalającej świadczenie¹⁶. We wszystkich przypadkach kwota świadczenia była zgodna z decyzją ustalającą świadczenie, a zlecenia wypłaty dokonano w terminie zapewniającym otrzymanie świadczenia przed 5 dniem danego miesiąca (w przypadku przelewów z wyprzedzeniem 2-3 dni, w przypadku przekazów pocztowych z wyprzedzeniem 5-7 dni).

(dowód: akta kontroli str. 63-96, 300)

Badanie próby 30 osób, którym ZER winien zaprzestać wypłacać świadczenia w 2017 r. wykazało, że w przypadku 20 świadczeniobiorców wstrzymano wypłatę w terminie wynikającym z decyzji o zaprzestaniu wypłat, a w 10 przypadkach wypłacono świadczenie za kolejny miesiąc, po ustaniu uprawnienia do świadczenia. Powodem wypłaty świadczenia było zbyt późne zawiadomienie o okolicznościach powodujących wstrzymanie wypłaty świadczenia (informacja o zgonie). W jednym przypadku, dotyczącym renty, należność została zwrócona w następnym miesiącu. W pozostałych dziewięciu przypadkach¹⁷ ZER podjął działania zmierzające do odzyskania nienależnych świadczeń. Wszystkie nadpłaty zostały wyegzekwowane w 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 34-37, 88-93)

Zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy od decyzji organu emerytalnego osobie zainteresowanej przysługuje prawo wniesienia odwołania do właściwego sądu. Stosownie do art. 477⁹ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego¹⁸, jeżeli organ emerytalny nie uzna odwołania w całości za słuszne i nie zmieni lub nie uchyli zaskarżonej decyzji, jest zobowiązany niezwłocznie przekazać odwołanie (wraz z odpowiedzią na odwołanie oraz aktami sprawy) do sądu.

W 2017 r. od decyzji ZER świadczeniobiorcy wnieśli 26 219 odwołań, w tym 25 900 odwołań od decyzji związanych z wejściem w życie ustawy dezubekizacyjnej (98,79%). Zasady postępowania w przypadku odwołań zostały uregulowane w ZER w wewnętrznej Procedurze pomocniczej PP-P5 Wydanie 5 „*Obsługa prawna*”, zatwierdzonej przez Dyrektora ZER w dniu 30 kwietnia 2015 r. W załączniku nr 3 do Procedury ustalono, że pracownik Zespołu Radców Prawych po dokonaniu oceny formalno-prawnej odwołania podejmuje decyzję czy odwołanie przekazać do komórki merytorycznej celem uzupełnienia lub uwzględnienia żądania, czy po negatywnej ocenie opracować odpowiedź na odwołanie celem przekazania do Sądu. ZER w 22

¹⁵ 70 świadczeniobiorców, pobierających emerytury, 4 pobierających renty inwalidzkie, 36 pobierających renty rodzinne.

¹⁶ Z wyjątkiem jednej osoby, której świadczenie wypłacono opiekunowi prawnemu ustalonym postanowieniem Sądu, co było zgodne z § 29 ust. 1 rozporządzenia Ministra SWiA z dnia 18 października 2004 r.

¹⁷ Nadpłata wyniosła łącznie 19 335,89 zł

¹⁸ Dz. U. z 2018 r., poz. 155, ze zm.

przypadkach uwzględnił żądania świadczeniobiorców, w tym w 6 przypadkach dotyczących ustawy dezubekizacyjnej, w 26 197 przypadkach ZER nie znalazł podstaw do zmiany lub uchylecia decyzji, w tym w przypadku 25 894 spraw związanych z ustawą dezubekizacyjną.

Badaniem szczegółowym, w zakresie złożonych odwołań, objęto 25 odwołań związanych z ustawą dezubekizacyjną, w tym 10 odwołań od świadczeń o najwyższej wartości przed decyzją dezubekizacyjną. Odwołujący, we wszystkich przypadkach, uznali za błędną decyzję obniżającą świadczenie z dniem 1 października 2017 r. jako podjętą z naruszeniem przepisów prawa materialnego, w związku z art. 2, 30, 32, 45, 64, 67 i 151 Konstytucji RP, w tym złamaniem zasady praw nabytych i represyjnym charakterem ustawy dezubekizacyjnej. W pięciu przypadkach odwołujący wskazali dodatkowo w uzasadnieniu inne okoliczności, takie jak praca przed 1990 r. niemająca związku i charakter służby na rzecz totalitarnego państwa. Odwołujący się żądali uchylecia decyzji o obniżeniu świadczenia w całości i przywrócenia poprzedniej wysokości świadczenia. W zbadanych przypadkach ZER nie znalazł uzasadnienia do zmiany decyzji obniżającej świadczenie, uzasadniając zgodność decyzji z art. 15c i art. 24a ustawy dezubekizacyjnej. ZER przekazał wszystkie badane odwołania do Sądu Okręgowego w Warszawie wnioskując o odrzucenie odwołania i obciążenie świadczeniobiorców kosztami postępowania. Podstawowym dokumentem, na podstawie którego ZER dokonywał obniżenia świadczenia, była informacja otrzymana od Instytutu Pamięci Narodowej o służbie świadczeniobiorcy na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach, wymienionych w art. 13b ustawy dezubekizacyjnej. W każdym z badanych przypadków ZER wystąpił w trybie art. 13 ust. 1 do Instytutu Pamięci Narodowej o przekazanie ww. informacji i ją otrzymał¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 101-103, 130-144)

W wyniku wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. ustawy dezubekizacyjnej plan wydatków ZER na 2017 r., ustalony w projekcie ustawy budżetowej i przekazany MSWiA 25 października 2016 r., na kwotę 8 451 608,0 tys. zł został 2 stycznia 2017 r. zmniejszony o 62 600,0 tys. zł do kwoty 8 389 008,0 tys. zł. Dodatkowo Minister SWiA, dokonał w dniu 21 grudnia 2017 r. blokady wydatków na świadczenia w związku z realizacją ustawy dezubekizacyjnej w kwocie 65 270,0 tys. zł. Według informacji Dyrektora ZER rzeczywiste skutki finansowe (oszczędności) wejścia w życie ustawy dezubekizacyjnej za trzy miesiące 2017 r. (październik, listopad, grudzień) wyniosły 173 605,0 tys. zł, w porównaniu do pierwotnego (przed zmianami) projektu planu ZER. Niewykorzystane środki zostały zwrócone w na rachunek MSWiA.

(dowód: akta kontroli str. 42, 145-147, 297)

Wydatki bieżące ZER zrealizowane w kwocie 94 977,3 tys. zł obejmowały wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 31 078,1 tys. zł (wzrost w porównaniu do 2016 r. o 14,9%), odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – 35 470,2 tys. zł, zakup usług zdrowotnych – 10 787,5 tys. zł, pozostałe wydatki bieżące – 17 641,5 tys. zł (w tym: zakup usług pozostałych – 7 091,4 tys. zł, zakup materiałów i wyposażenia – 1 546,0 tys. zł).

¹⁹ Do 2 marca 2018 r. ZER przekazał do Sądu Okręgowego w Warszawie 7 826 odwołań od decyzji wydanych na podstawie informacji IPN.

Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) wyniosło w 2017 r. 508,38 osób i było wyższe niż w 2016 r. o 1,0% (5,17 osoby). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego wyniosło w 2017 roku 5 094,32 zł i było o 13,7% wyższe niż w 2016 r. (4 481,16 zł). Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 106,2 tys. zł i były o 0,8% niższe niż w 2016 r.

Decyzją z dnia 13 października 2017 r. Minister Rozwoju i Finansów przyznał ZER środki z rezerwy celowej w kwocie 936,0 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie wynagrodzeń i dodatków zadaniowych (w tym sześć etatów na zatrudnienie członków korpusu służby cywilnej). Badaniem objęto 100% przyznanej rezerwy. W okresie od 1 listopada do 31 grudnia 2017 r. zatrudniono trzy osoby i wydatkowano na ten cel 8,5 tys. zł. Na dodatki zadaniowe wydatkowano 719,9 tys. zł, na składki od ww. wypłat wydatkowano 139,9 tys. zł. Niewykorzystane środki w kwocie 67,7 tys. zł zostały zwrócone w dniu 29 grudnia 2017 r. na rachunek MSWiA. Wydatki z rezerwy celowej stanowiły 0.011% wydatków ogółem.

Badaniem szczegółowym w ramach wydatków bieżących objęto cztery zamówienia publiczne na zakup usług, materiałów i wyposażenia na łączną kwotę 730,5 tys. zł, z której wydatkowano w 2017 roku 681,8 tys. zł, co stanowiło 7,9% tych kategorii wydatków²⁰. Badane wydatki poniesiono po przeprowadzeniu postępowań o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego z zachowaniem warunków konkurencji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²¹. Zbadane wydatki bieżące stanowiły 0,009% wydatków ogółem.

(dowód: akta kontroli str. 19-20, 148-150, 172-195, 293-295, 297)

Plan wydatków majątkowych (po zmianach) przewidywał wydatki w 2017 r. w kwocie 2 867,1 tys. zł i obejmował m.in. zakup sprzętu informatycznego za kwotę 1 570,8,0 tys. zł, środków transportu za 385,0 tys. zł, zakup urządzeń wielofunkcyjnych za 294,0 tys. zł, modyfikację systemu SI Emeryt za 484,8 tys. zł. Zrealizowane wydatki majątkowe w 2017 r. wyniosły 1 647,2 tys. zł. Zakupiono m.in.: macierz za 444,1 tys. zł, 3 samochody za 381,5 tys. zł, modyfikację SI Emeryt za 484,7 tys. zł, laptopy za 125,8 tys. zł. Nie zrealizowano m.in.: zakupu serwerów za 397,0 tys. zł, rozbudowy infrastruktury BladeSystem za 485,0 tys. zł, zakupu urządzeń wielofunkcyjnych za 228,5 tys. zł. Niezrealizowanie zakupu serwerów i systemu BladeSystem wynikało z powodu zaoferowania przez potencjalnych wykonawców ceny przewyższającej kwotę jaką ZER zamierzał przeznaczyć na ten cel. Z zakupu urządzeń wielofunkcyjnych zrezygnowano z uwagi na ograniczenie zatrudnienia w II półroczu 2017 r. w komórce zajmującej się prowadzeniem postępowań o zamówienia publiczne. O niewykorzystanych środkach na wydatki inwestycyjne ZER pismem z dnia 13 grudnia 2017 r. poinformował Departament Budżetu MSWiA.

(dowód: akta kontroli str. 19-20, 151-171)

Rejestr zamówień publicznych zrealizowanych w 2017 r. obejmował 21 pozycji, w tym osiem zamówień o wartości szacunkowej powyżej równowartości 30 tys. euro. Wszystkie zamówienia przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego. Zasady postępowania przy realizacji zamówień publicznych o wartości przekraczającej limit określony w ustawie o zamówieniach publicznych zostały określone w Decyzji nr

²⁰ Zakup kopert – 62,9 tys. zł (wydatek w 2017 r. 57,5 tys. zł), zakup papieru ksero – 186,9 tys. zł (wydatek 149,4 tys. zł), zakup teczek wiązanych – 103,4 tys. zł (wydatek 97,6 tys. zł), zakup materiałów eksploatacyjnych – 377,3 tys. zł (wydatek 377,3 tys. zł).

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, ze zm. Dalej: ustawa o zamówieniach publicznych.

9/2012 Dyrektora ZER z dnia 8 lutego 2012 w sprawie wprowadzenia w ZER wzoru Regulaminu pracy komisji przetargowej. Szczegółowym badaniem objęto trzy postępowania realizowane w trybie ustawy o zamówieniach publicznych o łącznej wartości 850,8 tys. zł, z których wydatki poniesione w 2017 r. wyniosły 846,9 tys. zł²². Wydatki te stanowiły 24,9% wydatków poniesionych w 2017 r. z tytułu zamówień publicznych zrealizowanych w 2017 r. (3 403,4 tys. zł). Ponadto zbadano jedno postępowanie zrealizowane w 2016 r. na kwotę 2 146,1 tys. zł dotyczące zakupu usług utrzymania i dostosowania systemu SI Emeryt do zmieniających się przepisów prawa, w wyniku którego w 2017 r. poniesiono wydatki w kwocie 484,7 tys. zł. Postępowania te zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych i z Decyzją nr 9/2012 Dyrektora ZER, z zachowaniem konkurencji.

Zamówienia o wartości poniżej równowartości 30 tys. euro dokonywano w 2017 r. zgodnie z Decyzją nr 26/2016 Dyrektora ZER z dnia 24 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy zespołu zakupowego. Szczegółowym badaniem objęto jedno zamówienie na dostawę stacji roboczych w ilości 30 szt. wraz z zapewnieniem serwisu posprzedażowego za łączną kwotę 50,5 tys. zł. Zakup został dokonany zgodnie z obowiązującą w ZER procedurą w drodze wyboru najkorzystniejszej oferty z ofert, które wpłynęły w wyniku ogłoszenia postępowania na stronie internetowej BIP-ZER.

Zbadane wydatki majątkowe w kwocie 1 382,1 tys. zł stanowiły 83,9% wydatków majątkowych i 0,016% wydatków ogółem.

Łącznie badaniem szczegółowym objęto wydatki bieżące, wydatki majątkowe i świadczenia społeczne w kwocie 7 329,8 tys. zł, co stanowiło 0,087% wydatków ogółem.

(dowód: akta kontroli str. 196-232)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w zakresie ponoszonych przez kontrolowaną jednostkę wydatków.

ZER zrealizował wydatki określone w planie finansowym na 2017 r. w sposób celowy i oszczędny. Wydatków dokonano zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wskazaniami MSWiA.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań jednostkowych za 2017 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
- z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

²² Zakup laptopów – 125,9 tys. zł (wydatek 125,9 tys. zł), dostawa macierzy i półki dyskowej – 448,6 tys. zł (wydatek 444,1 tys. zł), zakup samochodów – 276,9 tys. zł (wydatek 276,9 tys. zł).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 233-292)

Ustalone nieprawidłowości	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości
Ocena częściowa	Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. ZER prawidłowo sporządził wymagane przepisami sprawozdania na podstawie zapisów wynikających z kont księgowych i w obowiązującym terminie przesłał je do adresatów.
Wnioski pokontrolne	W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji przez ZER planu finansowego w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia.....

Kontroler
Robert Bartosik
Główny specjalista k. p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Dyrektor

